

Rondleiding

Het eerste politiek café van de Haagse Voedselraad vindt plaats in de New Farm, een broedplaats van ondernemers van de toekomst in het voormalige Phillips gebouw.

<https://thenewfarm.com/>

Annelies Goedbloed van de Haagse Zwam verzorgt een rondleiding langs enkele duurzame ondernemers die zich inzetten om voedselverspilling tegen te gaan, de voedselketen te verkorten en circulaire productie te onderzoeken en in te zetten. Ook sociaal ondernemerschap is een gemene deler van de ondernemingen in het gebouw.

En alles levert heerlijke producten op:

<https://www.yespers.com/>: onder andere Fruitspreads en Notenpasta's

<https://wholygreens.com/>: Pasta met 50% groente

<https://haagsezwam.nl/>: oesterzwammen

“Hoe kan de Haagse Voedselraad bijdragen aan ondernemers in The New Farm?”

“Door in te zetten op een gunstig vestigingsklimaat voor duurzame starters. Bijvoorbeeld door ondersteuning door betaalbare locaties en subsidies maar zeker door bijvoorbeeld belastingvoordeel voor starters die willen opschalen.”

Welkom

De avond wordt voortgezet op het dakterras van Haags Hoog. Het politiek café is georganiseerd door de net opgerichte Haagse Voedselraad (link naar persbericht invoegen) om met elkaar in gesprek te gaan over de belangen van een duurzaam en verbonden voedselsysteem in en rond Den Haag. Er is een divers gezelschap bijeen vanavond die allen een eigen insteek hebben en een gezamenlijk belang zien bij een gezonde voedselomgeving:

Chantal Lindeman (PVDA) noemt de kracht en inspiratie van het Voedselbos Mariahoeve en vertelt dat zij een initiatiefvoorstel heeft ingediend om te komen tot een integraal voedsel en samenlevingsbeleid in Mariahoeve.

Vincent de Pas (Groen Links; woordvoerder Buitenruimte en voedsel) heeft niet alleen persoonlijk een interesse in lokaal voedsel zoals LekkerNassuh maar noemt ook zijn eigen moestuin als belangrijke factor in buiten zijn en verbonden zijn met voedsel.

Robert Barker (PvdD) is zeer geïnspireerd door het gebouw en de ondernemers van New Farm, circulariteit en verbondenheid met natuur is de ingang naar een gezonde voedselomgeving.

“Voedsel is niet partij-ideologisch, voedsel is van ons allemaal”.

Voor de Medisch specialisten en huisartsen die aanwezig zijn is de drijfveer de opmars van welvaartziekten als obesitas en diabetes II die zoveel mensen raakt.

“Eigenlijk zitten wij hier door nood gedwongen, gezonde voeding als leefstijlinterventie maar ook als medicijn is noodzakelijk om die opmars te stoppen. Toegang tot gezonde voeding en stoppen van ongezond voedselaanbod is cruciaal”.

Annelies Rotteveel van de Haagse Hogeschool faculteit Diëtik zorgt voor verduurzaming in het curriculum van de faculteit en heeft vanuit die functie diverse projecten begeleid. Ze houdt zich bezig met de eiwittransitie naar meer plantaardige voeding en een gezonde voedselomgeving

Marinka van Riet, Directeur van Healthy Food Healthy Planet is een initiatief van donoren en NGOs om zich in te zetten voor een duurzaam, gelijkwaardig en meer plantaardig voedselsysteem in Europa. Zij benoemt de meerwaarde om allerlei disciplines en achtergronden bij elkaar te brengen om onze manier van eten te veranderen.

“Met al deze achtergronden en inzichten vormen we vanavond al een mooi ecosysteem dat verandering en transitie in kan zetten naar een gezond en duurzaam voedselsysteem.”

Het ontstaan en de functie van de Haagse Voedselraad.

De transitie van het voedselsysteem is urgent vanwege alle problemen veroorzaakt door en gekoppeld aan ons voedsel. Maar voedsel heeft ook verbinding met de andere grote opgaven: klimaatverandering en voedsel hangen sterk samen, sociale vraagstukken en wereldwijde ontwikkelingen drukken ons met de neus op de feiten: we zijn de verbinding kwijtgeraakt, wat we als mensen doen past niet meer binnen de mogelijkheden van de aarde en ook de verbindingen met elkaar, als mensen onderling zijn flink afgebrokkeld. Gezien de universele waarde van voedsel kunnen we dit oppakken als een gezamenlijke vraag: iedereen kan vanuit zijn of haar plek bijdragen aan gezond voedsel voor iedereen, gezond voor de aarde en voor elkaar. Maar het is óók een collectieve (ontwerp)opgave: als we voedsel alleen via de markteconomie blijven organiseren dan missen we de kans om bij te sturen op een aantal cruciale factoren voor onze gezamenlijke toekomst.

Met de oprichting van de Haagse Voedselraad versterken we vooral een beweging die al bezig is. Voedselraden komen in meerdere steden in Duitsland voor en zijn inmiddels naar Nederland overgewaaid. De doelen van de Voedselraad zijn:

- **Stem geven** aan de kennis, ervaringen en ideeën van de bewoners, initiatieven en ondernemers.
- **Samenwerken met de gemeente** om tot een gezond, eerlijk en duurzaam voedselsysteem te komen
- **Integrale gemeentelijk benadering** voor voedselbeleid vormgeven
- **Verbinden** vanuit regionale, nationale en (inter)nationale netwerken gericht op voedseltransitie

De Voedselraad heeft een drietal overkoepelende thema's gedefinieerd:

- **Participatie en democratie:** iedereen kan zeggenschap hebben en meedoen: bewoners- en welzijnsinitiatieven van klein tot groot
- **Gezonde voedselomgeving:** gezond eten op en rond scholen en in de wijk
- **Circulair ondernemerschap:** stimuleren van lokale innovatieve, duurzame economie en het creëren van banen

Rond deze thema's gaan we op onderzoek uit: wat wordt er al gedaan, wat is er nog meer mogelijk in de stad, wat hebben we nodig om hier op systeemniveau een goede draai aan te geven? Welke beleidsprogramma's kunnen vanuit een gemeenschappelijk kompas bijgesteld worden?

Onlangs is een Webinar geweest met Alanya de Boer over de context, belang en kracht van voedselraden. Wegens tijdgebrek wordt de film van het Webinar vanavond niet vertoond. Via de link is deze te bekijken:
Link

Gesprek over voedsel strategieën middels het Re-adjusttool Bordspel

Deze tool is ontwikkeld om interactief thema's te bespreken, inzichten te verzamelen en om te zetten in activering. Want hoe neem je de inspiratie van ontmoeting mee naar kantoor en zet deze om in daadkracht. Door het stellen van vragen die prikkelen en leiden tot actie.

Het spel kent drie dimensies die een vraagstuk uit kunnen diepen. Elke dimensie wordt ingeluid door een lid van de Voedselraad die een Kan-Wel presenteert. Een gezond en duurzaam voedselsysteem is een toekomstbeeld. Toch zijn er nu al kleine stukjes van dat toekomstbeeld aan het ontstaan en groeien. Wij noemen die stukjes Kan-wels, naar "het kan wel, als maatschappij een ingezette weg omdraaien en een nieuwe weg inslaan."

Dimensie Economische Herverdeling

Nastreven van eerlijkheid en de toegang tot middelen.

Introductie van Mariska Slappendel over Rechtstreeks een Kan-wel

<https://www.rechtstreex.nl/wijken/den-haag>

Rechtstreex wordt gevormd door een aantal afhaalpunten waar door geïnspireerde wijkchefs lokaal voedsel wordt aangeboden. De producten worden direct betrokken bij bekende boeren en producenten en worden door de klanten bij afhaalpunten opgehaald. Lokaal voedsel is altijd in seizoen, dichtbij en verbindt de stad met haar voedselproducenten. Maar waar een supermarkt gaat om consumeren is een wijk-afhaalpunt meer dan een rij mensen voor de kassa. De ontmoeting en gesprekken over bewustwording vormen het eigenlijke hart. Vol trots heeft Rechtstreex sinds kort ook een winkel geopend waar de vele prachtige duurzame producten die er in en rond Den Haag geproduceerd worden te koop zijn.

Vraag: Waarom is het belangrijk om de toegang tot gezond voedsel te bespreken en wat voor gedachten leven hierover?

“Armoedebeleid is ook een vorm van voedselbeleid”

“Voedselbank moet beter aansluiten bij de ontvanger”

“De nabijheid van gezonde voeding in kansarme wijken als tegenhanger van de overvloed aan ongezond aanbod”

“Benut de kennis en ervaring en beleving van andere culturen”

“De vermoestuing van binnentuinen in Den Haag ZuidWest is een schoolvoorbeeld van hoe het ook kan, andere coöperaties en woonverenigingen kunnen aangespoord worden dit voorbeeld te volgen”.

“Op gemeente-eigendom wordt reclame gemaakt door de grote fastfood restaurants. De gemeente kan dit verbieden”

“Kiezen voor gezond voedsel begint al jong, scholen kunnen hier een bijdrage aan leveren”

“Transparantie over de herkomst van voedsel”

“Fruitbomen in de stad worden (soms) geweerd door de gemeente in verband met de aansprakelijkheid inzake gevallen fruit; gesprek hierover kan helpen”

Domein Culturele erkenning

Vieren van diversiteit en toegang tot mogelijkheden.

Inleiding door Marianne Eddixhoven van StadsOase de Spinozahof een Kan Wel over cohesie en ontmoeten. <https://www.stadsOasespinozahof.nl/>

Een plantje, de Kardoen. Een plantje in de stadsoase. Oneetbaar voor veel mensen want heel bitter. Maar de kracht van de Spinozahof ligt in de ontmoeting met andere culturen, en dan blijkt je met de Kardoen een gerecht te kunnen maken waar je je vingers bij aflikt.

De Spinozahof is ontstaan door een stuk grond te kraken en om te zetten in meer groen en is uitgegroeid tot een oase van groen in de binnenstad waar iedereen elkaar kan ontmoeten en activiteiten kan ontplooiën door bezig te zijn met voedsel, laten groeien en bloeien en bereiden.

Vraag: Hoe krijg je toegang tot voedselgerelateerde activiteiten en wat zijn de gedachten hierover?

“Via de keuken kun je elkaar ontmoeten”

“Door een uitnodigende omgeving komt een ontmoeting vanzelf tot stand”

“Gebruik de expertise en behoefte uit de wijk voordat je beleid of activiteiten gaat maken”

“Hoe herken je dat de groeiende ontmoeting rond de grootste braamstruik van de wijk evenement-properties aanneemt dat gefaciliteerd kan worden? Ga naar buiten! Ga uit je kantoor en neem deel aan het wijkleven!”

“Subsidies en de verantwoording ervan zijn rigide en kunnen afwerend werken”

“Oogstfeesten in de Regentes, dat zouden meer buurten moeten doen”

“Niet op de gemeente wachten maar voelen van collectief eigenaarschap”

“Groene schoolpleinen”

“Weggeeflokken van overtollig voedsel naast de Tiny Bibliotheekjes”

“Carrots! oranje bestelkoeriers die reclame maken voor gezond voedsel, als tegenhanger voor alle fastfood koeriers”

“En neem de volgende keer je vreemde buurman mee naar deze bijeenkomst!”

Dimensie Politieke Vertegenwoordiging

Praktiseren van Democratie en toegang tot structuren.

Inleiding van Liane Lankreijer over Ons Eten, waar de eerste ideeën over de oprichting van de Voedselraad zijn ontstaan.

Ons Eten Den Haag is een vereniging van voedselinitiatieven van bewoners, ondernemers en lokale groepen/initiatieven met een hart voor een gezond, duurzaam en lokaal voedselsysteem. We streven ernaar om een bewustmaker, verbinder en stemgever te zijn in het katalyseren van een toekomstbestendig voedselsysteem. We dragen bij aan het verbinden van mensen, bedrijven en organisaties die in de stad met vergelijkbare dingen bezig zijn. Middels Gebiedsonline, een interactieve kaart, maken we Kan-Wels zichtbaar voor iedereen. <https://ons-eten.nl/>

“Structuren bieden de kans om je doelstellingen te bereiken en inspraak te hebben in de beslissingen van een gemeenteraad.”

Waarom is toegang tot structureren en een stem geven aan voedsel volgens jullie belangrijk en wat voor gedachten leven hierover?

“De kloof tussen beleid en realiteit kan alleen gedicht worden als de gemeente anders gaan denken en werken, namelijk vanuit de wijk”

“Maak gebruik van de plekken waar mensen al samenkomen en sluit daarop aan”

“De voedseltransitie is een maatschappelijk probleem, deze avond is een mooi begin omdat hier diverse disciplines samenkomen”

“Vergroot de zichtbaarheid van initiatieven”

‘Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen was de opkomst historisch laag. De voedselraad kan de betrokkenheid van burgers en de interactie met bestuurders vergroten’

Oproep aan Haagse lokale politiek: actualiseer de gemeentelijke Voedselstrategie

Nu de onderhandelingen voor een nieuw Collegeakkoord in volle gang zijn doen wij als Haagse Voedselraad een oproep aan alle politieke partijen in den Haag om:

1. De huidige Voedselstrategie (van 2016, zie [link](#)) te actualiseren en te herijken naar integrale aanpak voor een veerkrachtige en gezonde stad: Veerkrachtig: want als stad zijn we voor onze voedselvoorziening afhankelijk van de boeren en van gezonde bodems en natuur als basis voor gezond voedsel. De geopolitieke ontwikkelingen maken het voor onze voedselzekerheid belangrijk om meer uit de eigen regio te eten. Gezond: want vitale bewoners en betaalbaar voedsel zijn voor iedereen belangrijk om te kunnen omgaan met de onvermijdelijke veranderingen die voor de deur staan. Vitaliteit van de mensen en van het systeem zelf vragen daarom onze aandacht. Voedsel is daarin een middel voor persoonlijke gezondheid, maar ook een doel voor

de stad als geheel. Bovendien biedt voedsel kansen voor een regionale en circulaire economie”.

2. De portefeuille voedsel politiek nadrukkelijke te beleggen bij een wethouder of (voorkeur) een wethouder Voedsel te benoemen;
3. Voor de uitwerking de nodige middelen en mankracht vrij te maken. Daarbij verwijzen we graag naar de Rijks Programma's City Deal Gezonde en Duurzame Voedselomgeving (waar Den Haag bij is aangesloten, zie [link](#)) en Programma Gezonde en Groene Leefomgeving (zie [link](#)). En sluit aan bij de recent aangekondigde beleidsbrief van het ministerie van LNV i.s.m. VWS om invulling te geven aan integraal voedselbeleid (zie [link](#)).

De volgende activiteiten van de vereniging Ons Eten en Voedselraad zijn al gepland:

13 mei 2022 van 10.00 tot 17.00 uur

Ons Eten is actief op het stadmakersfestival <https://ons-eten.nl/activiteiten>

19 juni 2022

Voedsel Fiets Excursies: 4 tochten langs de makers van ons voedsel in en om de stad. Wat ligt er op je bord?

Verder worden alle aanwezigen gevraagd om zich aan te melden bij de website van Ons Eten <https://ons-eten.nl/personen> Je kunt daar een profiel aanmaken van jezelf en je initiatief. hiermee kunnen we makkelijk verbindingen tussen voedselinitiatieven eggen. Inmiddels hebben al 29 mensen zich aangemeld.

Het formele gedeelte van de bijeenkomst sluiten we hiermee af. Met alle nieuwe inzichten en verbindingen die vanavond gelegd zijn kan een verandering worden ingezet.

We sluiten de avond af met een netwerkborrel, onder genot van een bier van Eiber bier <https://eiberbier.nl/>.

